

TRECEREA PESTE FRONTIERA VAMALĂ A MĂRFURILOR DE CĂTRE PERSONĂ FIZICĂ

Alexandrina STRATAN

Departamentul Inginerie, Drept și Evaluarea Imobilului, Grupa D-2106, Facultatea Construcții,
Geodezie și Cadastru, Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova

Autor corespondent: Alexandrina Stratan, e-mail: alexandrina.stratan@dp.utm.md

Coordonator științific: Viorica URSU, dr., conf.univ., Universitatea Tehnică a Moldovei

Rezumat: Fiecare stat este delimitat prin frontiere, fie fizice, fie naturale. Acest fapt determină delimitarea, integritatea și independența fiecărei țări. Dar orice cetățean poate călători prin lume, asta implică trecerea acestuia dintr-un stat în altul, având asupra sa niște bunuri personale sau pentru comercializare etc. Iar fiecare stat are propriile sale reguli de traversare a frontierei de stat. Și Republica Moldova are propria legislație în acest domeniu, care necesită să fie respectată de oricine își dorește să intre sau să iasă din țară. Prezentul articol are drept scop determinarea categoriilor de mărfuri trecute peste frontiera vamală a RM, prevăzute de legislația vamală a Republicii Moldova.

Cuvinte cheie: persoana fizică, minori, ocrotire contractuală, contract de asistență, mandat de ocrotire în viitor

Introducere

Legislația vamală a Republicii Moldova stabilește prin reglementările sale că toți călătorii beneficiază în aceleași condiții, de drepturi și obligații egale pentru a importa sau exporta în/din RM diferitor categorii de mărfuri. Nimeni nu poate fi lipsit sau limitat de aceste drepturi, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație [1, p. 441].

Astfel, „persoanele fizice au dreptul de a introduce și scoate de pe teritoriul Republicii Moldova bunuri în conformitate cu Legea nr. 1569/2002 [3] și cu alte acte normative [5], [6] ce reglementează trecerea bunurilor peste frontiera vamală” [6].

Toate aceste acte stabilesc expres: ce categorii de mărfuri pot fi introduse sau scoase din țară, în ce condiții, cu ce procedură de declarare și ce se răspundere poate surveni, dacă reglementările juridice nu sunt respectate. Dacă să clasificăm după modalitatea declarării, atunci în prim caz avem declararea verbală a unor categorii de mărfuri la introducere, scoatere sau expediere organului vamal de trecere:

➤ „obiectele de uz personal introduse în țară, precum și mărfurile indicate în Legea nr. 1569/2002”. După Legea nr. 1569/2002 „obiecte de uz personal sunt orice obiect destinat uzului sau consumului personal, sau necesităților casnice, inclusiv haine și încălțăminte personală, lenjerie de pat, echipament destinat uzului personal sau satisfacerii necesităților gospodărești, obiecte de parfumerie, de cosmetică, de igienă, medicamente, produse alimentare de necesitate personală, bunuri destinate cerințelor familiale uzuale, animale de casă, precum și instrumente portabile de care persoana are nevoie în exercitarea ocupației sau profesiei, toate aceste bunuri neputând fi destinate activității comerciale sau de producție.” [3, art. 2] Însăși expresia “uz personal” folosită expres în lege, ne demonstrează că aceste mărfuri vor fi folosite pentru utilitatea proprie, pentru confortul său personal, pentru activitatea profesională, pentru caz de boală, pentru consumare internă. Chiar Legea prevede în această categorie și animalele de companie, care stăpânii au dreptul, dacă sunt respectate niște cerințe stabilite de legislația să le ia cu ei în călătorii.

➤ „bunurile introduse în țară a căror valoare în vamă nu depășește suma de 300 de euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul terestru sau de 430 de euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul aerian sau maritim și care nu sunt destinate activității comerciale sau de producție [3, art. 2]. Categoria de “bunuri” este o noțiune juridică, care este folosită în mai multe categorii de acte normative: civilă, penală, vamală, etc. Dacă să ne referim la această noțiune, din punct de vedere a interpretărilor vamale, atunci putem să o considerăm o noțiune generală, care poate să cuprindă atât obiecte de uz personal, analizat supra, mărfurile, cât și mijloace de transport. Și categoria de mărfuri, fiind una din speciile bunurilor, poate avea propriile categorii, cum ar valorile valutare, obiecte, valori, energia sub forme termică și electrică, gaze naturale, diverse bunuri mobile, care pot fi strămutate dintr-un loc în altul etc.

➤ „mărfurile ce se scot din țară a căror valoare în vamă nu depășește suma de 1000 euro și care nu sunt destinate activității comerciale sau de producție [2, art. 2].

Dacă să luăm o altă formă de trecere a mărfurilor peste frontiera vamală, condiționată de legislația vamală este cea – de neachitare a drepturilor de import, adică la introducerea în țară, sau primire prin intermediul trimiterilor poștale etc. Astfel:

„Persoanele fizice au dreptul” [6, p. 194-197]:

de a introduce pe teritoriul țării, fără achitarea drepturilor de import, obiecte de uz personal, bancnote, monede și cecuri în moneda națională a Republicii Moldova, precum și mărfuri menționate în anexa Legii Nr.1569, cu condiția că acestea nu sunt destinate activității comerciale sau de producție. Condiția de bază în această normă este că aceste mărfuri să nu fie folosite ulterior intrării în țară comerțului, sau ca materie primă la producerea unor mărfuri noi, care vor fi comercializate.

✓ *de a introduce pe teritoriul țării, fără achitarea drepturilor de import, alte bunuri decât cele indicate la lit.a) a căror valoare în vamă nu depășește suma de 300 de euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul terestru sau de 430 de euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul aerian sau maritim și care nu sînt destinate activității comerciale sau de producție.* Dacă valoarea în vamă a bunurilor depășește cuantumul neimpozabil menționat, drepturile de import se vor percepe reieșind din valoarea bunului în vamă (cuantumul neimpozabil indicat nu micșorează valoarea impozabilă a bunului). Aici, deja ne este demonstrată și modalitatea de nerespectare a sumelor de 300 sau 430 euro pentru bunurile introduce, adică se vor percepe drepturile de import, adică modalitatea, care va permite acestor bunuri să intre în țară.

✓ *de a primi, prin intermediul trimiterilor poștale internaționale, fără achitarea drepturilor de import, bunuri, cu condiția că valoarea lor în vamă nu depășește suma de 300 de euro pentru trimiterile poștale transportate prin intermediul transportului terestru sau de 430 de euro pentru trimiterile poștale transportate prin intermediul transportului aerian sau maritim și nu sînt destinate activității comerciale sau de producție.* În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor depășește limita neimpozabilă de 300 de euro sau de 430 de euro, drepturile de import se vor calcula pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora. Același lucru este reglementat și în această normă, compartiv cu norma anterioară, doar că modalitatea de intrare în țară este cea prin intermediul trimiterilor poștale.

✓ *de a primi, în cadrul tranzacțiilor comerciale (B2C – de la business la consumator), prin intermediul trimiterilor poștale internaționale, fără achitarea drepturilor de import, mărfuri care nu au caracter comercial, nu depășesc limitele cantitative stabilite de legislație și a căror valoare intrinsecă nu depășește suma de 200 de euro per expediție.* În această normă este inclusă o nouă formă de intrare în țară a bunurilor nedestinate comercializării ulterioare, dar suma este deja alta- 200 euro. Legea stabilește și expres ce reprezintă aceste categorii de bunuri: *mărfurile care, cumulativ, prezintă un caracter ocazional, sunt destinate exclusiv uzului personal al destinatarului sau al familiei sale și care, prin natura sau cantitatea lor, nu sunt destinate activității comerciale sau de*

producție. Și iarăși expres Legea stabilește că, se vor percepe drepturile de import, adică modalitatea, care va permite acestor bunuri să intre în țară, dacă va depăși limita neimpozabilă de 200 euro. Astfel, în cazul în care mărfurile au caracter comercial, depășesc limitele cantitative stabilite de legislație sau valoarea intrinsecă a acestora depășește limita neimpozabilă de 200 de euro, drepturile de import se calculează pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora.

Sunt bunuri care se introduc în țară, sau sunt primite prin intermediul poștei, sau a coletelor fără stăpân, pentru care se vor achita toate drepturile de import, și cu condiția că aceste bunuri să fie declarate, în conformitate cu legea:

✓ *mărfuri care nu sînt prevăzute mai sus și care nu sunt destinate activității comerciale sau de producție;*

✓ *de a primi bunuri prin intermediul trimerilor poștale internaționale sau al bagajelor neînsoțite, cu condiția că acestea nu sunt destinate activității comerciale sau de producție, precum și cu condiția achitării drepturilor de import, cu excepția unor cazurilor prevăzute mai sus, și declarării în modul stabilit” [2, art.5,8; 7, p. 194-197].*

Toate cele analizate anterior se referă strict la importul bunurilor în Republica Moldova. Dar este reglementat și cealaltă operațiune de traversarea a mărfurilor, cea de ieșire din țară, sau cum spune legea- scoaterea din țară de către o persoană fizică, fie că se vor achita toate drepturile de import sau nu:

- *„bunuri, indiferent de valoarea lor (inclusiv cele expediate prin intermediul trimerilor poștale internaționale sau bagajelor neînsoțite), fără achitarea drepturilor de export, cu condiția declarării lor în modul stabilit și dacă aceste bunuri nu sînt destinate activității comerciale sau de producție” [2, art.6].* Norma nouă deja stabilește o nouă categorie de bunuri, sau mai bine zis o nouă valoare a bunurilor- cea de nelimitată, precum și forma de scoatere, dar iarăși conditionate, adică să nu facă obiectul comercializării ulterioare sau să fie materia primă pentru noi bunuri.

- *„bunuri (inclusiv cele expediate prin intermediul trimerilor poștale internaționale sau bagajelor neînsoțite) destinate activității comerciale sau de producție a căror valoare în vamă nu depășește suma de 100000 euro, cu condiția respectării măsurilor de politică economică, achitării drepturilor de export și declarării în modul stabilit” [2, art.6].* Deja ne găsim în situația de a scoate bunuri, care vor avea un scop determinat, cel de a fi comercializate ulterior, sau destinate fabricării unor noi bunuri, și suma de până la 100.000 euro.

Si tot Legea stabilește expres ce nu poate scoate o persoană fizică în afara RM: *utilaj, mijloace de transport folosite în producție, cu excepția utilajului și mijloacelor de transport destinate aplicării în viața cotidiană” [2, art.6; 7].*

Bineînțeles, că prezentul articol nu poate determina și analiza și alte categorii de bunuri care pot forma obiectul trecerii frontierei vamale, din cauza limitei de text, ca exemplul cel a bijuteriilor, a bunurilor deținute de persoana fizică, ca antreprenor individual, arme și muniții, ajutor umanitar etc. Dar acestea vor forma analiza unui viitor articol.

Concluzii

Aplicarea legislației vamale naționale se face în mod uniform și nediscriminatoriu asupra tuturor persoanelor fizice, adică normele sale sunt generale. Iar reglementările ce țin de trecerea peste frontiera vamală sunt unice pentru toți. Nerespectarea acestor reglementări, sau încălcarea acestora va atrage răspunderea juridică din partea statului sub diverse forme.

Referințe:

1. POPOVICI V., *Prohibițiile și restricțiile stabilite de legislația vamală la introducerea și scoaterea mărfurilor și mijloacelor de transport din Republica Moldova.* În: Conferința "Statul, securitatea și drepturile omului în condițiile societății informaționale" Chișinău, Moldova, 13-14 decembrie 2018. P. 441-446
2. Introducerea și scoaterea mărfurilor. [online] [accesat 14.03.2023] Disponibil: <https://customs.gov.md/ro/articles/introducerea-si-scoaterea-marfurilor>
3. Legea cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice nr. 1569 din 20.12.2002. Monitorul Oficial al RM nr. 185-189 din 31.12.2002.
4. Ordinul Serviciului Vamal cu privire la aprobarea Regulamentului privind vămuirea bunurilor trecute peste frontiera vamală a Republicii Moldova de către persoane fizice și a unor formulare tipizate nr. 56-O din 21.02.2008. Monitorul Oficial al RM nr. 74-75 din 11.04.2008.
5. Hotărârea Guvernului despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Moldovei de către persoanele fizice nr.1185 din 30 septembrie 2003. Monitorul Oficial al RM nr. 211-214 din 10.10.2003.